

ZPRAVODAJ

informace o aktivitách europoslance
Jiřího Maštálky

BŘEZEN 2011

ČÍSLO 1

Od pracovní doby k východnímu partnerství Poslanec EP Jiří Maštálka o aktuálním dění ve Štrasburku a Bruselu

■ Co zajímavého se z pohledu české čtenáře odehrálo v poslední době v Evropském parlamentu?

Kupříkladu z iniciativy poslanců německé strany Die Linke (Levice) proběhlo pracovní slyšení na téma „Směrnice o pracovní době a co dál“. Čtenáři si možná pamatují, že v minulém volebním období jsem se jako člen Výboru pro zaměstnanost a sociální politiku této problematice hodně věnoval. Jen pro připomenutí, v té době šlo o tzv. „Bolkesteinovu směrnici“, která kromě jiného měla umožnit prodloužení pracovní doby na 65 hodin týdně, dát větší možnost tzv. individuálním smlouvám mezi zaměstnavateli a zaměstnanci. Jinými slovy šlo o pokus pod praporem „flexibility pracovní síly“ vrátit se do doby kapitalismu 19. století. Evropský parlament přijal kompromis, který sice není žádným ideálem, ale koneckonců ještě zaručuje poměrně vysoký standart pro zaměstnance.

V listopadu příštího roku by mělo o výše uvedené směrnici znovu diskutováno. Zdá se to být daleko, ale při současném ekonomickém a sociálním vývoji EU je pravý čas na vytvoření iniciativ, které by zamezily zhoršení podmínek a naopak daly možnost v EP práva zaměstnanců podpořit. Jako konkrétní příklad zneužívání pracovní právních předpisů je možné uvést v ČR přesčasy, ke kterým jsou nuceni lékaři a další zdravotníci pracovníci, a které byly jedním z důvodů protestu lékařů.

Na slyšení vystoupil poslanec ze skupiny sociálních demokratů A. Cercas, který byl v předchozím období v EP zpravodajem v této problematice. Naprosto souhlasím s jeho názorem, že pro budoucí období je nezbytné, aby byla přesně vyjádřena definice „pracovní doba“, a to i z důvodu, který jsem uvedl výše tj. pro takové profese jako jsou zdravotníci, hasiči a další. Naprosto v souladu s názory mé frakce GUE/NGL je i stanovisko A. Cercase o nezbytnosti dávat podstatně větší důraz na možnost sladění pracovního a rodinného života, odmítnutí možnosti individuálních smluv a také podstatné zvýšení ochrany zdraví při práci.

■ Jste mimo jiné členem Výboru EU pro východní partnerství...

Ano, Výbor pro východní partnerství (EURONEST), se nedávno sešel na svém pravidelném zasedání... Abych byl přesný: šlo o další z pravidelných pokusů konečně tento výbor učinit aktivním a plnohodnotným. Základním problémem je, že tento výbor, který měl přispět k těsnější spolupráci EP se země-

V rámci svých zahraničních jednání podepsal Jiří Maštálka dohodu o spolupráci mezi svou poslaneckou kanceláří a Běloruskou státní univerzitou

mi východního partnerství má sice své členy zvolené v EP, ale nemá dosud všechny své partnery z národních parlamentů (například z Běloruska či Ukrajiny). Situace se ještě více zkomplikovala po prezidentských volbách v Bělorusku. Významná část polských poslanců EP blokuje možnost adekvátního doplnění výboru o poslance národních parlamentů a tak se diskuse na zasedáních neustále točí v bludném kruhu a řeší se základní otázka, jaký klíč bude pro zastoupení v partnerských zemích zvolen.

Není bez zajímavosti, že na zasedání výboru nevystupoval představitel komisariátu pro východní partnerství a rozšíření, v jehož čele je komisař Š. Fülle, ale úředník z administrativy vysoké představitelky Asthonové. Na můj přímý dotaz, proč není přítomen představitel odpovídajícího komisariátu mi bylo sděleno, že vše probíhá v koordinaci obou členů komise. Přiznám se, že jsem si nemohl odpustit jízlivou poznámku, a to, že pokud se věci mají dít tímto způsobem, nebylo za potřebí zřizovat zvláštní místo komisaře pro východní partnerství.

■ Co výbor projednával?

Představitelka Gruzie na zasedání opakovala, že cílem její země je plné členství v Evropské unii. Zmiňovala se o připravenosti k realizaci evropských programů, ale nedozvěděli

jsme se bližší informace o stavu lidských práv v této zemi, včetně omezování možností práce parlamentní i mimoparlamentní opozice.

Představitel Arménie vyslovil názor, že jeho země podporuje práci EURONESTU, ale vyslovil určité obavy ze samotného procesu jednání materiálu v tomto výboru. Na závěr svého vystoupení podotkl, že jeho země hájí stanovisko, že Bělorusko by mělo být zastoupeno v EURONESTU.

Představitel Ázerbajdžánu nikoliv náhodou kladl důraz na stabilitu v kavkazském regionu - jak známo, Evropská unie velmi stojí o dodávky ropy a plynu z této oblasti. Mohu jen vyslovit přání, aby EU nepodlehla „mámení“ surovinových zdrojů, ale při své politice v tomto regionu přihlížela k oprávněným zájmům všech tří kavkazských republik.

Představitel Ukrajiny konstatoval, že se nám za uplynulý rok existence EURONESTU nepodařilo příliš pohnout vpřed. Osobně s tímto názorem souhlasím. Ukrajina vidí Východní partnerství jako dobrý projekt, ale klade si otázku, jakými finančními prostředky bude tento projekt podpořen.

Zasedání skončilo malým nedorozuměním, kdy předseda výboru se snažil o přijetí společného usnesení. Tento postup byl zástupci všech pěti partnerských zemí odmítnut.

Dokument ze zasedání

17. 1. 2011 B7-0036/2011

NÁVRH USNESENÍ

predloženy na základě otázky k ústnímu zodpovězení B7-0670/2010 v souladu s čl. 115 odst. 5 jednacího řádu o opuštěných dětech a mezinárodní adopci v Evropské unii
Jiří Maštálka
 za skupinu GUE/NGL

B7-0036/2011

Usnesení Evropského parlamentu o opuštěných dětech a mezinárodní adopci v Evropské unii

Evropský parlament,

- s ohledem na Úmluvu Organizace spojených národů o právech dítěte, přijatou Valným shromážděním OSN dne 20. listopadu 1989,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o adopci dětí z roku 1967,
- s ohledem na Úmluvu o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení podepsanou v Haagu dne 29. května 1993,
- s ohledem na postoj organizace UNICEF ve věci mezinárodního osvojení z ledna 2004,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o výkonu práv dětí, kterou v roce 1996 přijala Rada Evropy,
- s ohledem na vnitrostátní právní předpisy týkající se rodiny a adopce, které jsou v platnosti v 27 členských státech Evropské unie,
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu o zlepšení právních předpisů a spolupráce mezi členskými státy ve věci adopce dětí (A4-0392/96),
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2008 o strategii EU o právech dítěte (2007/2093 (INI)),
- s ohledem na otázku o mezinárodní adopci v Evropské unii, která byla dne 16. prosince 2010 položena Komisi (O-0193/2010 – B7-0670/2010),
- s ohledem na čl. 115 odst. 5 a čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že chudoba, nedostatečné systémy sociální péče, chybějící státní sítě sociálních infrastruktur, konflikty a válečné akce patří mezi hlavní příčiny vedoucí k opuštění dětí,
- B. vzhledem k tomu, že počet mezinárodních adopcí se každoročně v celosvětovém měřítku téměř zdvojnásobuje, přičemž v rámci převážně většiny mezinárodních adopcí v současnosti přicházejí děti z rozvojových do rozvinutých zemí,
- C. vzhledem k tomu, že politiky v oblasti adopcí a vnitrostátní právní předpisy upravující adopce se v jednotlivých členských státech výrazně liší,
- D. vzhledem k tomu, že úmluva OSN o právech dítěte upřednostňuje to, aby byly dě-

ti vychováváni rodinnými příslušníky před jejich výchovou v adoptivních rodinách, a jednoznačně stanoví, že mezinárodní adopce by měla představovat až poslední řešení,

E. vzhledem k tomu, že rozhodnutí týkající se dětí, a to včetně adopcí, by měla být přijí-

Jiří Maštálka přijal v Evropském parlamentu Andreje Česnokova, představitele Volgogradské státní lékařské univerzity, se kterou Jiří Maštálka rovněž spolupracuje

maná v prvé řadě s ohledem na nejlepší zájem dítěte,

- F. vzhledem k tomu, že Haagská úmluva o mezinárodních adopcích z roku 1993 představuje významný nástroj pro prosazování etických a transparentních postupů uplatňovaných v nejlepším zájmu dítěte,
- G. vzhledem k tomu, že chybějící regulace a dohled, především pak v zemích původu, společně s případným finančním ziskem vyvolaly vzestup průmyslu zabývajícího se adopcemi, v němž hlavní roli hraje zisk namísto nejlepšího zájmu dítěte,
- H. vzhledem k tomu, že Listina základních práv Evropské unie se věnuje otázce práv dítěte a uvádí, že „při všech činnostech týkajících se dětí [...] musí být prvořadým hlediskem nejvyšší zájem dítěte.“
- 1. zdůrazňuje, že mezinárodní adopce se může proměnit v trh, na němž jsou děti zbožím na prodej, přičemž tento trh se vyznačuje jednosměrným pohybem dětí z chudých a rozvojových zemí do zemí rozvinutých,
- 2. prohlašuje, že žádná forma adopce není účinným řešením problému opuštění dětí, jestliže se nezabývá příčinami, které k němu vedly, konkrétně pak chudobou, nedostatečnými systémy sociální péče a konflikty;
- 3. zdůrazňuje rizika toho, aby se mezinárodní adopce nestala postupem, který nebere v potaz práva dětí a neslouží nezbytně jejich nejlepším zájmům; stávající praktiky používané v rámci mezinárodních adopcí odporují úmluvě OSN o právech dítěte, která stanoví, že pokud dítě ztratí svou rodinu, musí alternativní řešení náležitě zohlednit skutečnost, že je žádoucí, aby byla v rámci jeho výchovy zajištěna kontinuita a zachováno jeho kulturní zázemí;
- 4. zdůrazňuje nebezpečí pašování dětí a s ním spojené vykořisťování a zneužívání adoptovaných dětí,
- 5. hluboce odsuzuje veškeré trestné činy spáchané s cílem usnadnit adopci a rov-

něž komerční postupy a praktiky, mezi něž patří psychický či finanční nátlak na zranitelné rodiny, ujednání adopcí přímo s rodinami, početí dítěte za účelem adopcí, falšování dokumentů prokazujících paternitu a adopce prostřednictvím internetu;

- 6. zdůrazňuje, že mechanismy k zajištění používání bezpečných postupů nelze ponechat na soukromých společnostech zabývajících se adopcemi;
- 7. vyzývá členské státy, aby zajistily pevné právní a politické rámce, zlepšily výrazně veřejné infrastruktury, jejichž součástí by byly bezplatné veřejné služby pro děti, aby chránily zranitelné rodiny a budovaly kapacity v odvětví sociální péče;
- 8. zdůrazňuje, že je třeba pomoci rozvojovým a málo rozvinutým zemím, odkud pocházejí adoptované děti, při rozvoji jejich vlastních zákonů v oblasti adopcí a výškolení vládních zaměstnanců a pracovníků agentur v oblasti veřejného sektoru, kteří se adopcemi zabývají; v přijímacích zemích musí být budoucím rodičům poskytnuta příprava na mezinárodní adopci a je třeba sledovat další vývoj dětí adoptovaných z ciziny (zejména jejich psychický stav);
- 9. naléhavě vyzývá členské státy ke stanovení záruk s cílem zajistit, aby mezinárodní adopce probíhaly v nejlepším zájmu dítěte a při dodržení jeho základních práv, jak je stanoví mezinárodní právo a Listina základních práv Evropské unie; vyzývá členské státy, aby vytvořily systém spolupráce a zajistily tak dodržování těchto záruk, čímž se zabrání únosům a prodeji dětí a obchodování s nimi;
- 10. naléhavě vyzývá orgány členských států k zajištění toho, aby do doby než dojde k plnému uplatňování haagské úmluvy byly chráněny nejlepší zájmy každého jednotlivého dítěte;
- 11. vyzývá členské státy, aby používaly zásady týkající se mezinárodních adopcí, které jsou obsaženy v Úmluvě o právech dítěte; k těmto zásadám patří zajištění toho, aby adopce povolovaly pouze příslušné orgány, a také zásada, že na mezinárodní adopce se vztahují stejné záruky a standardy jako na adopce vnitrostátní a že mezinárodní adopce nevede k nezákonnému zisku žádné ze zúčastněných stran;
- 12. vyzývá Komisi a členské státy, aby zaručily uplatňování práv dětí a rozvíjely sociální a rodinné politiky, v nichž je zájem dítěte na prvním místě;
- 13. naléhavě vyzývá členské státy, aby věnovaly výjimečnou pozornost dětem se zvláštními potřebami, jako jsou děti, které potřebují lékařskou péči, a děti se zdravotním postižením, dětská migranti bez doprovodu a uprchlíci;
- 14. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedovi Evropské rady, Radě, Komisi a parlamentům a vládám členských států.

Dohoda o stabilizaci a přidružení ES-Srbsko - Dohoda o stabilizaci a přidružení mezi ES a Srbskem (18. ledna 2011)

Vítám a podporuji všechny kroky, které směřují k rychlé integraci Srbska do EU, neboť většina Srbů si tuto integraci přeje. Zároveň však připomínám, že valná část z těch nedostatků, jež jsou Srbsku vytýkány v návrhu usnesení EP, lze označit za důsledky předchozí dlouholeté destruktivní angažovanosti některých členských států EU na Balkáně a přímé agrese NATO proti Srbsku. Srbsko by mělo mít usnadněnou cestu do EU, neboť jeho členství není pro tuto zemi odměnou, nýbrž šancí pro EU přispět k vyřešení mnoha problémů, které přímo či nepřímo sama způsobila. Dále chci naléhavě upozornit na nutnost velmi obezřetného a vyváženého postupu ohledně národnostních menšin v Srbsku. Návrh usnesení EP přiznává „další aspirace albánské menšiny“ v Srbsku a hovoří o respektování jejího „práva na provinční autonomie“. Budou-li problémy menšin „řešeny“ vytvářením kolektivního zákonodárství poskytujícího jim zvláštní práva, bude to „řešení“ v konečném důsledku katastrofální pro daný stát, to platí nejen pro Srbsko. Jedinou cestou k zajištění práv příslušníků menšin je důsledné prosazování a ochrana individuálních lidských práv.

Vztahy EU-Bělorusko (20. ledna 2011)

Neměli bychom pouze přivírat dveře a znesnadňovat tím možnost lepšího dialogu. Uvalení přísných sankcí by svým dopadem mohlo vytvořit bariéru a více tuto zemi izolovat. Ve svém konečném důsledku by s velkou pravděpodobností měly největší dopad mimo zamýšlený cíl. Komunikace mezi EU a Běloruskem by měla intenzivně pokračovat s využitím všech možností diplomacie a být pravidelně vyhodnocována. Co se týče účinnosti, může jít o nastavení jiného typu dialogu vedeného jinou formou i na jiných úrovních včetně vyváženého, nikoli jednostranného posouzení. Základem by však mělo být pečlivé vyhodnocení dosavadních zkušeností vzájemné komunikace mezi EU a Běloruskem a na základě toho jejich aktuální zapracování do strategického plánu, který by jasně odrážel zahraniční politiku EU vůči této zemi.

V dlouhodobém hledisku by mohlo dojít ke zlepšení vzájemných vztahů a nastartování nových projektů spolupráce, které by přispěly k dalšímu rozvoji této země a zachovávaly její suverenitu. Významnou roli zde může hrát program Východního partnerství.

Posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany (15. února 2011)

Je mimo pochybnost, že sféra práv k duševnímu vlastnictví, zejména pak práva k vlastnictví průmyslovému, zasluhuje mimořádnou pozornost a péči. Ne vždy se to však ze strany orgánů a institucí EU daří. Komplexní systémové řešení bývá mnohdy potlačováno partikulárními či dokonce lobbistickými zájmy. Problém patentů EU – dříve komunitárního – je toho příkladem. Nyní vystává možnost alespoň částečného řešení formou posílené spolupráce některých členských států v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany. Česká republika má zájem o účast v této posílené spolupráci a chce se tak podílet i na dalším vyjednávání konkrétních návrhů nařízení o jednotném patentu a jeho jazykovém režimu. Neúčast v posílené spolupráci by znamenala nemožnost ovlivňovat podobu budoucího patentového systému EU. Významným aspektem je také ekonomický přínos, resp. výhody pro podniky přicházející s novými technickými řešeními, a to s ohledem na velikost společného trhu účastníků posílené spolupráce. Chci také připomenout, že Česká republika si ponechává možnost z posílené spolupráce vystoupit, pokud by se tato spolupráce ubírala směrem, který by byl v rozporu s pozicemi České republiky zejména v otázce jazykového režimu a oblastí patentového soudnictví.

Právní stát v Rusku (17. února 2011)

Seznámil jsem se s návrhem usnesení o právním státě v Rusku. Mám tři drobné poznámky. Především pokládám za správné, aby Evropský parlament využíval každou příležitost k otevírání otázek lidských práv a kvality právního státu. Měli bychom takto postupovat častěji, a to vůči všem státům. Druhá poznámka se týká formy. Naše připomínky musí být věcné. To znamená, že nebudeme paternalisticky ostatní pouze poučovat, ale nabízet i pomocnou ruku. Uprímně řečeno vůbec nechápu, odkud berou všichni kritici soudního procesu s oligarchy z Jukosu jistotu, že se jedná o proces pod politickým nátlakem? Politickým nátlakem je určité zpochybňování rozsudku, které nebere v úvahu předložené důkazy o daňových únicích a ostatních porušeních zákona. Proč

kritici automaticky přepokládají, že důkazy jsou zfalšované? Takových příkladů bych mohl uvést více. Rusko má dva základní problémy související s právním státem; prvním je fakt, že prochází transformací práva a právní kultury. To vyžaduje čas, nejen dobrou vůli Kremlu. Druhým je nestabilní bezpečnostní situace a nedůvěra

Zástupci volgogradské městské dумы na návštěvě Jiřího Maštálky v Evropském parlamentu

v dobré úmysly některých rádců. Jak pomůže Evropská unie Rusku v boji proti terorismu a s vydáváním podezřelých z terorismu, kteří našli bezpečný přístav ve státech Unie? Jak zasáhne proti porušování politických práv tzv. neobčanů v zemích Unie? Nestačí radit, je nutné pomáhat.

Dohoda o volném obchodu s Korejskou republikou (17. února 2011)

K mému zastávanému postoji a s přihlédnutím k procesu přípravy Dohody o volném obchodu mezi EU a Korejskou republikou, provázenému řadou obav i očekávání nejen dotčených průmyslových odvětví, doplňuji následující. Zavedená dlouholetá obchodní pravidla jsou tímto mezi EU a Korejskou republikou výrazně změněna. Posoudit jejich dopad bude reálné až v delším časovém horizontu. Teprve výsledky a propočty po delším časovém úseku ukážou stav uvažované ekonomické prosperity všech účastníků této dohody, deklarované oboustranné zlepšení obchodní bilance či přispění ke zlepšení sociální situace.

Celkové množství a rozmanitost vzájemně obchodovaných produktů nedílně spojených s jejich certifikovanou kvalitou a prokazatelným místem původu je nutné pravidelně, koordinovaně a pečlivě sledovat a vyhodnocovat. Případné přímé uplatnění uvedených ochranných mechanismů vyplývajících ze dvoustranné ochranné doložky Dohody o volném obchodu mezi EU a Korejskou republikou by bylo velmi citlivým tématem a výsledek by mohl být v rozporu s euforií předcházející přijetí této dohody. Pokračování na str. 4

Od pracovní doby k východnímu partnerství

Pokračování ze str. 1

Důvod byl jednoduchý: přijmout usnesení lze, pokud jsou naplněny co do počtu a struktury obě části tohoto výboru. Vzhledem k tomu, že naplněno je pouze zastoupení Evropského parlamentu odmítli naši partneři o společném usnesení hlasovat. Upřímně řečeno jejich postup naprosto chápu a schvaluji. Další vývoj práce tohoto výboru bude záviset zčásti i na tom, zda si partnerské země uchovají alespoň elementární míru solidarity. Ve hře je rozdělování 600 milionů EUR a osobně mám obavu, že například nová politická reprezentace Moldávie sehraje roli trojského koně a poruší dosud poměrně jednotný postup šesti zemí Východního partnerství. Ovšem platí: „Kdo s čím zachází, s tím také schází“...

■ A pokud jde o často zmiňované Bělorusko?

Na výboru jsme byli informováni o sankcích, které proti Bělorusku byly přijaty. Jedná se nejen o rozšíření tzv. černé listiny představitelů, kteří nedostanou vstupní víza do EU, ale i o zmrazení bankovních účtů. Jestliže před třemi lety šlo zhruba o 40 osob, dnes tento seznam obsahuje více, než 150 jmen. Bělorusku tak má být potrestáno, ale Evropská unie bude podporovat dialog s občanskou společností. Přiznám se, že po letech, která jsem strávil v Radě Evropy, ale i v EP, jsem z takové politiky nemoudrý. Lépe řečeno nechci si připustit, že by pod heslem podpora občanské společnosti měla být myšlena příprava nové „oranžové“ revoluce. Moje poznání Běloruska za uplynulá léta je takové, že tento způsob vztahů nebudou Bělorusové akceptovat. Nepomo-

hou ani přijímání představitelů běloruské opozice a rozdávání různých čestných cen. Je potřeba vést otevřený, objektivní dialog s Běloruskem.

Je mi líto, že do tzv. černé listiny se dostalo i jméno rektora Běloruské státní univerzity v Minsku, se kterou jsem v prosinci loňského roku, ještě před volbami, uzavřel smlouvu o spolupráci. Jsem velmi zvědav, zda studenti této univerzity obdrží vstupní víza do Shen-

genského prostoru, aby mohli absolvovat stáž v mojí kanceláři v EP... A propos, je zvláštní, že po pěti letech bezproblémové spolupráce s Ruskou univerzitou družby národů v Moskvě byla v prosinci Belgickou ambasádou zamítnuta víza pro dvě stážistky z této univerzity. Dodnes čekám alespoň na společensky přijatelné vysvětlení z Belgické ambasády v Moskvě. Chtěl bych ale věřit, že bude lépe.

Za rozhovor poděkoval -eh-

Změna Lisabonské smlouvy

Vzhledem k tomu, že na nedávném summitu se vrcholní představitelé členských států EU dohodli na úpravě tzv. Lisabonské smlouvy, lze v brzké době očekávat její změnu. Jde vlastně jen o doplnění dvou vět, jež však mají velký význam pro země eurozóny: „Členské státy, jejichž měnou je euro, mohou vytvořit stabilizační mechanismus, který bude aktivován, pokud nebude zbylí, na záchranu stability eurozóny jako celku. Poskytnutí jakékoli finanční pomoci v rámci mechanismu se bude řídit přísnými podmínkami.“ Změna má tedy umožnit zemím eurozóny vytvoření stálého záchraného fondu, z něhož budou moci po roce 2013 získat podporu ty státy, které se podobně jako dnes Řecko a Irsko ocitnou ve finančních potížích.

Nový tzv. Evropský stabilizační mechanismus (ESM) nahradí zatím existující Evropský finanční a stabilizační fond (tvořený zárukami zemí eurozóny v objemu 440 mld. eur) a Evropský finanční a stabilizační mechanismus (operující s prostředky, které si na trzích vypůjčí Evropská komise). ESM by měl mít podobu mezivládní dohody mezi členskými státy eurozóny, takže výše uvedené dvě věty mají vytvořit pouze obecný právní rámec pro vznik ESM. Mechanismus bude moci být aktivován jen jako poslední možnost v případě, že dojde k ohrožení stability eurozóny jako celku, přičemž o poskytnutí pomoci bude muset členský stát sám požádat.

Vzhledem k tomu, že tato změna Lisabonské smlouvy nemění kompetence Evropské unie, bude možné změnu provést zjednodušenou procedurou – tedy žádná referenda (kterých se „evropští kormidelníci“ bojí jako čert kříže), nýbrž jen rychlá a bezproblémová ratifikace poslušnými národními parlamenty. Nezbyvá mi než připomenout: Lisabonská smlouva jako celek je dokument politicky i právně špatný a levice v EP proti němu vystupovala od samého počátku. I výše popsaná dílčí změna resp. doplněk je krokem, který se nedotýká podstaty problému (tedy příčin kapitalistických hospodářských a finančních krizí), jen se jej snaží dočasně tlumit, zatímco jinde bude obdobný problém opět uzrávat.

Před pár týdny Evropský parlament schválil návrh směrnice o přeshraničním poskytování zdravotní péče v zemích EU; poté, co tento návrh schválí také Rada EU (a nezdá se, že by v tomto grémium byl se schválením problém), budou mít členské státy 30 měsíců na provedení příslušných změn ve své národní legislativě. Vzhledem k tomu, že informovanost občanů o unijních záležitostech nebývá nejlepší, chci upozornit na některé aspekty uvedené směrnice, jež by měla nabýt účinnosti v roce 2013.

Obecně lze konstatovat, že směrnice o přeshraniční zdravotní péči by měla usnadnit přístup k lékařské péči lidem v pohraničí, tedy často v odlehlejších regionech, kde nejbližší nemocnice se může nacházet právě na druhé straně státní hranice. Směrnice se však týká také lidí, kteří si přejí být ošetřeni v sousední zemi, kde žijí jejich příbuzní. Nedomnívám se však, že touto možností volby zdravotní péče se nějak výrazně uvolní tlak na národní systémy zdravotní péče v oblastech, kde poptávka pře-

vyšuje nabídku, jak také zaznívá. Je třeba totiž mít na paměti, že ze zdravotního pojištění budou pacientům proplaceny náklady za přeshraniční zdravotní péči pouze do té výše, jaká je běžná v jejich domovské zemi. Směrnice obsahuje i další pojistky proti přílivu pacientů ze zahraničí.

Ovšem na druhé straně by z poskytování zdravotní péče za hranicemi mohli mít prospěch ti pacienti, pro které je obtížně dostupná náročná odborná lékařská pomoc v jejich domovských zemích, kde jsou zařazeni do takzvaných čekacích seznamů. Ale i zde to nebude jednoduché: směrnice totiž stanovuje, že pokud je léčba příliš náročná nebo pacient musí zůstat v nemocnici, musí být získán souhlas příslušné národní zdravotní pojišťovny, u které je pacient registrován. Omítnutí ze strany pojišťovny však může být uděleno pouze na základě seznamu možných důvodů. Zájemci o úplné znění směrnice o přeshraniční zdravotní péči si ji mohou vyhledat na webových stránkách.

Přeshraniční zdravotní péče

Z VYSTOUPENÍ JIŘÍHO MAŠTÁLKY V EVROPSKÉM PARLAMENTU

Zpráva o průmyslové politice pro éru globalizace (9. března 2011)

Pokračování ze str. 3

Zpráva o průmyslové politice pro éru globalizace nepochybně popisuje řadu nepopíratelných tristních skutečností, které se týkají evropské ekonomiky, v první řadě průmyslové výroby. Neobsahuje ale to hlavní – skutečnou příčinu těchto obrovských ekonomických problémů. Je jí globální kapita-

lismu volné soutěže a bezuzdný neoliberalismus, na kterém je bohužel Evropská unie postavena. Evropská unie nepotřebuje další strategické dokumenty, které doslova chrlí Evropská komise, ale naléhavě změnu své podstaty, a to především na unii sociální a mírovou, s regulovaným finančním sektorem. A když už projednáváme „strategický“ dokument jako takový: jak ukazuje praxe, není takovým problémem jej vytvořit, jako pak následně rozpracovat do jednotlivých oblastí a sledovat a vyhodnocovat pružně účinky navrhovaných opa-

tření. Například sféra práv k duševnímu vlastnictví včetně práv průmyslových je toho důkazem.

ZPRAVODAJ

informace o aktivitách europoslance Jiřího Maštálky
e-mail: jiri@mastalka.cz
jiri.mastalka@europarl.europa.eu
www.mastalka.cz

Vydání financováno frakcí GUE/NGL Evropského parlamentu

NEPRODEJNÝ VÝTIŠK – ZDARMA